

Reidar Hjermann blir barneombud

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

I april tiltrer psykolog Reidar Kvaal Hjermann stillingen som barneombud for en periode på fire år. – En million nordmenn er uten stemmerett. De trenger en

talsmann. Det er meg, sier han. – Med dette har jeg fått en unik mulighet til å påvirke barns rettigheter.

Foto: Bjørn Sigurdsøn/Scanpix

Det nye barneombudet er 35 år og spesialist i klinisk barne- og ungdomspsykologi. Siden 1998 har han vært privatpraktiserende psykolog, og arbeider i tillegg ved Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling ved Sykehuset Vestfold i Tønsberg. Siden studietiden har han vært engasjert i arbeid med barn og unge med krigsopplevelser. Hovedoppgaven hans dreide seg om rehabilitering av

krigsskadede barn i Mosambik. Hjermann har vært tilknyttet Fossnes og Tanum flyktningmottak, og står bak en veiledningstjeneste for forebyggende tiltak for barnefamilier i asylmottak. Han har jobbet mye sammen med Magne Raundalen i gruppeterapi med flyktninger, og driver med foredrag og informasjonsarbeid overfor lærere og høyskolestudenter.

Hjermann har flere tillitsverv, blant annet i Redd Barnas referansegruppe, og i referansegruppen hos fylkesmannen i Vestfold for utvikling av helsetilbud til flyktninger og asylsøkere. Ikke minst er han medlem i NPFs menneskerettighetsutvalg. – I menneskerettsutvalget har jeg engasjert meg spesielt i barns rettigheter, sier han. – Stillingen som barneombud gir meg helt nye muligheter til gjennomslagskraft.

Egner meg dårlig til å se urett

– Jeg har lenge hatt lyst på en sentralt plassert stilling, sier psykologen. – Jeg egner meg dårlig til å se urett i samfunnet uten å kunne gjøre noe, og er glad for denne muligheten til å kunne påvirke. Endelig vil folk lytte til det jeg sier! Nå kan jeg være med å legge premisser. Jeg synes det er riktig å ha en psykolog i denne stillingen. Jeg er med i Institutt for Aktiv Psykoterapi, og er inspirert av den faglige tilnærmingen i dette miljøet. IAP er et faglig fellesskap jeg har hatt mye glede av, og jeg gjennomførte i sin tid spesialistprogrammet deres. I dette miljøet finner du nysgjerrige og livsglade psykologer med en pragmatisk tilnærming til psykologien. Psykologene i IAP er opptatt av praktisk, anvendbar psykologi uten at de snubler og sitter fast i et vilniss av psykologiske fagteorier. Praktisk psykologi vil være et viktig arbeidsverktøy for meg.

– Hva er du spesielt opptatt av?

– Hittil har det særlig vært asylsøkerbarn og enslige, mindreårige flyktninger. Disse gruppene har for dårlig vern i Norge i dag. De burde hatt samme vern av loven som norske barn, for eksempel når det gjelder barnevernet. Asylsøkerbarn kommer inn under helt andre oppfølgingssystemer, og blir ikke i like stor grad fulgt opp av barnevernet. Jeg vil gjerne være asylsøkerbarnas barneombud, poengterer Hjermann.

Han understreker likevel at han er alle barns og alle ungdommers barneombud: – Jeg vil være en lyttepost og talsmann for *alle*, også de små gruppene, som barn av rusmisbrukere eller psykisk syke, barn med psykiske plager og lidelser, og barn med alvorlige sykdommer, sier han. – Jeg er opptatt av å få legitimitet i ungdomsbefolkningen. Kommersialisering av barndom og ungdom har vært en sentral sak for det nåværende barneombudet. Jeg ønsker å videreføre arbeidet som har vært gjort der, både i forhold til barna og når det gjelder bevisstgjøring av foreldrene.

Kamp mot barneporno på e-post

Barnepornografi på e-post er en viktig kampsak for det påtroppende barneombudet: – Uønsket e-post, såkalt spam, med pornografi og spesielt barnepornografi blir i dag pådyttet barn som deltar på Internett. Mange barn får sin egen e-postadresse i 7–8-årsalderen. De risikerer å få mengder med spam. Mye er harmløst, men mange opplever å motta ulovlig e-post med grovt pornografisk innhold. Dette kan være

barnas første møte med det de tror er andres seksualitet, og gi dem feilaktige forestillinger om hva seksualitet er. Slik e-post kan virke både skremmende og krenkende på barna. I fjor skrev menneskerettighetsutvalget i NPF et brev til samferdselsdepartementet, der vi fremmet et lovforslag som ledd i å hindre at krenkende og ulovlig e-post finner veien til norske mottakere. Markedsføringsloven forbyr utsendelse av slik e-post. Vi foreslo at norske e-postformidlere må pålegges å filtrere all e-post som passerer gjennom deres servere.

En katalysator for fagmiljøene

– I hvilken grad vil du få gjennomslagskraft?

–Jeg håper og tror jeg kan bruke fagmiljøer med kunnskaper om barn og unge som ledd i å utforme en politikk til beste for barnebefolkningen. Slik jeg ser det, kan barneombudet være en katalysator i denne sammenhengen, sier det nye barneombudet.

– Et bevisst forhold til media vil og-så være sentralt, fortsetter han. – En utfordring i denne sammenhengen er at en stor andel nordmenn ikke konsumerer norske medier. De leser ofte aviser fra sine opprinnelige hjemland. For å nå frem til disse gruppene kan det være nødvendig å knytte til seg lederskikkelser i innvandrer miljøer, og i fagmiljøer rundt dem. Interesseorganisasjoner kan også være et viktig kontaktledd. Jeg ønsker å opprettholde barneombudet som en ruvende skikkelse i folks bevissthet, sier Reidar Hjermann.